

PODHAŁAŃSKI

KURJER TYGODNIOWY

bezpartyjny tygodnik ziemi sandeckiej, grybowskiej, limanowskiej oraz uzdrowisk.

Adres Redakcji i Administracji: Szwedzka 5. Tel. Nr. 18.

Prenumerata miejscowa wraz z dostawą do domu 1 zł, zamiejscowa miesięcznie 1 Zł 20 gr. kwartalnie 3 Zł.

CENY OGŁOSZEŃ: 1/32 strony 7 zł, 1/16 str. 12 zł, 1/4 str. 50 zł, 1/2 str. 90 zł, 1/1 str. 180 zł. Zastrzeżenie miejsca 25 % drożej. Przed tekstem 50 % drożej. DROBNE OGŁOSZENIA: słowo tytułowe 30 gr, dalsze 20 gr. Dla poszukujących posad 50 % zniżki. — Konto czekowe P. K. O. 406.425 — Rękopisów nie zwraca się. — Naczelny redaktor przyjmuje we środy od godziny 5-tej do 6-ej.

Rok II.

Nowy Sącz, niedziela dnia 3 kwietnia 1927.

Nr. 14.

Z Montmartre na Wawel.

„Aby was wskrzesił, mówię — i dobył z mogiły i uczynił was narodem, który drugi raz kładziony jest w kołysce i spowity; by wyrósł prosty i nie skrzywiony na ciele“.

J, Słowacki. Anhelli.

Podczas gdy inni, zapatrzeni w dziejową myśl Bożą, śpiewali już „cudną przyszłość“ Polski, Słowacki, zdając sobie sprawę z martwoty powalonego narodu i przeciętego w nim rdzenia, zrozumiał całą trudność przyszłego odrodzenia Polski i uzależniał je przede wszystkim od sił narodu wewnętrznych:

„Bo wiem, jak trudno ruch obudzić
[w bryłach
I kazać w niebo iść ściętemu drzewu
I z tęczami się połączyć na niebie...
Ja, co nie mogłem wskrzesić — na-
[wet siebie“.

Jako poeta chciał spełnić swój obowiązek ludzki i narodowy, stawiając przed narodem wizję duchów dawnych, jasne, żywe. Ofiaruje je Polsce:

„Najbielsza moja, najsmutniejsza...
[w tobie
Śpiewają jakieś pieśni — i nad tobą...
Otóż ja złączyć chciałbym pieśni obie
I uczcić grób twój dawny tą ozdobą,
Którą widziałem na rycerzy grobie,
Kamienną, dużą rycerską osobą“.

Jasne, rycerskie duchy przeszłości „na urok pieśni z nieba zlatujące“, miały z Polaków uczynić znowu naród „prosty“ i nie skrzywiony na ciele“. Dla siebie poeta zatrzymuje strażnicę mogił:

„Dopóki ludzie w nowych ducha siłach
Nie znajdą w sobie rycerstwa i śpie-
[wu];

Dopóty ja mam prawo na mogiłach
Stanąć i śpiewać — srogi — lecz bez
[gniewu“.

A czegoż spodziewał się dla siebie w godzinę wyzwolenia?

„I nie pamiętaj o mnie w tej godzinie
Gdy cię Bóg wielkim darem uweseli“.

Ileż wewnętrznej pracy dokonał w sobie człowiek, który kilka lat przedtem pisał w rozgoryczeniu:

„Bo się kruszyło we mnie serce

[smętne
Że ja nikogo nie mam ze szlachetnych
I próżno słowa wyrzucam namiętne,
Pełne łez i krwi i błyskawic świetnych,
Na serca, które zawsze dla mnie

[wstrętne —
Ja, co mam także kraj, łąk pelen
[kwietnych,
Ojczyznę, która krwią i mlekiem
[płynna,

A która także mnie kochać powinna“.

Wielkość jego poezji będącej wyrazem gigantycznej twórczości jego ducha, uczyniły Słowackiego, „wielkiego antagonistę“ Mickiewicza, pierwszorzędną, czołową postacią naszej kultury.

Naród podbity musiał ścierpieć, że w kwietniu 1849 roku, mały kondukt pogrzebowy odprowadził zwłoki wielkiego człowieka i poety na cmentarz z Montmartre w Paryżu, by tam spoczęły na obcej ziemi. Troskliwe dłonie rodaków, przebywających w Paryżu, zdobyły grób wieńcami kwiatkami. W labi-

Wszyscy obywatele, którym zależy na całości i dobru Państwa, wszyscy obywatele, którzy chcą szlachetnie pracować nad uzdrowieniem stosunków społecznych, ekonomicznych, gospodarczych i finansowych Państwa — winni się

zjednoczyć w

w Związku Naprawy Rzplitej!

Zgłoszenia przyjmuje Sekretarjat.

ryncie grobowców niemal codziennie przesuwali się postacie, zmierzające do kolumny z opartym o nią medaljonem Słowackiego.

Ale cały naród wyzwolony pragnie jego prochy wrócić Ojczyźnie wolnej, aby jego „duch jasny, żywy“ bezpośrednio, niż dotychczas, pomógł nam w nowych ducha siłach znaleźć w sobie śpiew i rycerstwo.

Myśl sprowadzenia zwłok Słowackiego do kraju, rzucona jeszcze przed wojną, bliską była urzędowistnienia, wyłoniła projekty najgodniejszego uczczenia poety [między innymi projekt mauzoleum w Tatrach], lecz z powodu wypadków wojennych musiała być odłożona.

W ostatnich czasach wznowiono żywą akcję, aby to dzieło narodowe i poniekąd ekspiacyjne doprowadzić do skutku. Na czele komitetu, który akcję rozpoczął, stanęli najwybitniejsi przedstawiciele naszej nauki i literatury, młodzież zaś rzuciła się energicznie do pracy nad zebraniem funduszków, potrzebnych do tego celu. Jak w całej Polsce, tak i w naszym mieście społeczeństwo będzie miało sposobność przyczynić się do stworzenia funduszu na sprowadzenie zwłok J. Słowackiego.

Budżet gminny. [Ciąg dalszy]

W wydatkach gminnych uwzględniać się musi na pierwszym miejscu administrację. Uwidoczniono w budżecie pobory Zarządu miasta, tj. burmistrza, wiceburmistrza i 1 asesora w wysokości 15633 złotych, zaś pobory urzędników administracyjnych 92602 złotych. Na emerytury wstawiono 41435 złotych, z czego emerytura honorowa dra Barbackiego (4900 zł), Oleksego (3000 zł), radcy Brudziany (7412 zł) i weterynarza Stubra (4635 zł) czynią razem kwotę 19947 złotych, gdy innych 29 emerytów pobiera kwotę łączną 21588 złotych!

Wydatki na oświatę, tj. na utrzymanie dziewięciu szkół miejskich obliczono na 67280 złotych — na kulturę i sztukę 4700 zł.

Podniosły się w bieżącym roku wydatki na zdrowotność. Pomyślano o poradni przeciwgruźliczej — o walce z chorobami zakaźnymi, o leczeniu ubogich, na co, łącznie z poborami lekarzy, preliminowano 32953 zł. Pomyślano i o opiece społecznej. Środki finansowe gminy nie pozwalają dać na ten cel takich sum, jakich wymagają obecne stosunki. Wstawiona na ten cel kwota 34778 złotych jest kroplą w morzu. Bezrobotni, dzieci bezrobotnych potrzebują gwałtownie pomocy, względnie pracy. Prawda, że w budżecie figurują w różnych działach kwoty na różne roboty publiczne: remont budynków miejskich, przeróbka koszar na gimnazjum, roboty w zamku, ogrodzenie cmentarza, przebudowa baraków, roboty drogowe i inne z kwotą dochodzącą 30000 złotych, wszystko to je-

dnak za mało. Budowa szkoły na Załubinczu kosztem 160000 złotych dałaby dopiero pracę licznym robotnikom budowlanym — ale w budżecie nie wstawiono na ten cel żadnej kwoty — poza 10000 złotych na zakupno parceli pod budowę szkoły! Uderza również w budżecie bardzo drobna kwota na szpital ubogich. Ubodzy, obywatele Nowego Sącza, posiadają własną fundację z dochodem rocznym 4008 złotych — mają własny dom. Obowiązkiem miasta jest troszczyć się o tych ubogich i zapewnić im możliwe utrzymanie. Na to utrzymanie 33 prebendarjuszy preliminowano aż... 7228 złotych rocznie, czyli na jednego 60 groszy dziennie. Za mało to — oj! za mało!

Wydatki na bezpieczeństwo publiczne wynoszą 121403 złotych, na Straż pożarną 55616 złotych.

Na naprawę i utrzymanie dróg wstawiono, jak już poprzednio podano kwotę 134000 złotych, gdy żądania inżyniera miejskiego przewyższają kwotę 600000 złotych, a więc trzy czwarte budżetu zwyczajnego. Rzecz jasna, że tej kwoty w budżet wstawić się nie dało — choć drogi, place i chodniki w mieście — a może jeszcze więcej na przedmieściach domagają się gwałtownej naprawy.

Życzenia ludności zaspokojone nie będą. Wiele robót musi ulec zwłoce. Będzie dużo niezadowolonia i sarkania. Ale budżetem nikt się prawie nie interesuje — nikt prawie wyłożonego budżetu nie przeglądał i nie studjował — nikt zapewne nie wniósł do budżetu

poprawek. Świadczy to o małym zainteresowaniu się obywatelstwa o gospodarce samorządowej.

Ci - z Bogiem i Ojczyzną - na ustach!

Któż ich w Polsce nie zna? Któż nie słyszał o tej plejadzie drobnych karłów, naszczekujących z ukrycia, obrzucających błotem tych, co na szczytach stoją? Hasło: „Bóg i Ojczyzna” mają na ustach, robiąc sobie monopol z patriotyzmu i miłości Ojczyzny. O tych, którzy w paroksyzmie wściekłości nie cofną się przed najpotworniejszą plotką. Rzucają oszczerstwa na prawo i lewo. Kłamią już nie z potrzeby, ale z przyzwyczajenia. Wszystko co nie z nimi, to złe — to potworne. Podważają oni siły państwa najrozmaitszymi sposobami, a to wszystko z hasłem „Bóg i Ojczyzna”, dla dzikiej nienawiści dla Piłsudskiego i Piłsudczyków.

Przycichnie czasem ujadanie, jak w r. 1918 — lub po wypadkach majowych. Ale kiedy pierwszy strach minie, znowu wychodzą jak płazy z ukrycia i znowu belkotają — znowu obrzucają błotem i intrygują.

Sen im z oczu spędza ten Wielki Człowiek — Budowniczy Polski. W bezsilnej złości rzucają się na Niego i na Jego obóz. Drażni ich obóz ludzi, którzy wyrzekli się swych interesów stanowych, ekonomicznych, osobistych, aby bronić jednego tylko interesu: interesu państwa. Więc narzekają —

Prof. Juljusz Jakubiczka.

Garść uwag o „Locie”.

Miesiąc minął jak wyszedł pierwszy numer niecierpliwie oczekiwanego dwutygodnika młodzieży. Pierwszy to jego lot, a już buja w obłokach, już kontakt zrywa z młodzieżą i hasła depcze na własnym pisane sztandarze!

Słychać szept niezadowolonych, pomruki niechętnych, nawet okrzyki wzywających do bojkotu. Powstaje myśl wydawania drugiego pisemka. Upada jednak. Macie „Lot”, drugiego pisemka zakładać nie można, bo pierwsze upadnie, a pisać możecie, wszak jego redakcja ma skrzynkę na listy i kosz na korespondencję.

„Obudź się” Redakcjo!

Wszak porwał się, by pismo stworzyć „przez młodych pisane dla młodych”. Tymczasem w pierwszym „Locie” trzech profesorów miejsca zajęło, a

w drugim aż czterech!

Obudź się Redakcjo! Zrób miejsce dla młodych!

Nie strój się w maskę sztucznej powagi i kosztem redakcyjnym nie zasłaniaj wtedy, gdy wypowiedzieć się zechcą, również jak Ty młodzi! Nie tłum szczerości, jak to czynią starsi, co miłe jeno lubią słuchać słowa! Śmieję się wraz z tymi, co śmiech wnoszą złoty, choćby i Ciebie dotknąć mieli swym humorem!

Trudno im bowiem zrozumieć, dlaczego redakcja pisać może a la Czuchnowski, bez jego stylu co prawda, bez jego „zakrzepłych refleksów krwi, ścinających się [już po zakrzepnięciu] w obłędne koła” itd., a dla nich łamy „Lotu” zamknięte. [Patrz Nr. 1.

Nie urodzą, z powodu dla którego ich humor nie mógłby osiągnąć kogoś z redakcji, gdy ona ich kosztem się bawi w „Rymowanym kuligu” lub w „Oj ta matura”.

Czytając „Rozmowę” dziwią się, dlaczego „najżywsze” zainteresowanie — jej autora — dla artykułu: „O krzyk wieku” ma większą mieć wartość w ich piśmie dla nich, aniżeli ich wrażenia, ich odczuwanie wyrażone w „Buncie płazów”, Z. Langa.

Twierdzą, że mają większe prawo do tego, w ciężkim zdobyte znoju, gdy czytali „strzeliście się łamiące rosyjskie kantyczki lirycznych tych majaczek”. A wytrwali do końca, choć „sucho trzaskały leseczniki łamiącej się ich woli”, a wywalone z orbit oczy świadczyły o ogromie ich męki.

Nie mogą również wytłumaczyć sobie, dlaczego jałową nie jest krytyka, ujęta we formie rozmowy, jeno ich w inny wyrażona sposób. A przecież i oni znają „Na ustach grzechu” przez Magdalenę Samozwaniec w hołdzie dedykowane „niedoścignionym ideałom autorów”.

Więc piszcie Młodzi dla młodych i starszych o tem, co Was cieszy i boli,

zbierają się na zjeździe w Krakowie i uchwalają rezolucję, w której stwierdzają, że „zapowiedziana przez rokoszian majowych poprawa gospodarczego i politycznego położenia państwa polskiego nie nastąpiła”. Zapominają przy rezolucji dodać, że dzięki rządowi Głabińskich, Witosów, Kierników, Kucharskich, Lindych, dzięki setce innych grabieżców dobra publicznego państwo znalazło się nad brzegiem przepaści. Że dopiero czyn majowy przeciął wrzód korupcji, bezprawia i rozkradania dobra państwowego. Nie dodają, że naprawić nie można w paru miesiącach tego, co niszczone przez lata. Bo chcą jątrzyć. Widzą, że wyrwa się im z rąk dusza narodu, hypnotyzowana od lat dziesiątek. Widzą, że co szlachetne, co dobre, staje w obozie Marszałka, w obozie Naprawy Rzeczypospolitej. Więc rzucają się spazmatycznie.

Nie pomoże rzucanie portretu Marszałka przez szaleńca w szkole w Sowlinach. Nie pomoże odejście wychowawcy młodzieży od ołtarza w kaplicy szkolnej po mszy w Imieniny Marszałka, gdy z chóru zabrzmiała pieśń „Boże coś Polskę”. Nie pomogą apele w „Głosie Narodu” pana dyr. [czy dr] do mieszczan, by nie się dali „tumanic” przez „naprawiaczy” — nie pomoże węszenie czy starosta nowosandeki przygotował śniadanie dla... głodnych. Nie pomogą zjadliwe syki,

Co zdrowe, stanie obok Marszałka do walki z mafią, co plugawemi usty wymawia „Bóg i Ojczyzna”, do walki zdecydowanej i zacietej! **Do walki o niepodległość Rzeczypospolitej** — bo walka ta jeszcze nieskończona,

— — — — —
 ukażcie świat Waszych marzeń i tęsknot, wprowadzicie w krąg Waszych zainteresowań tych, co Was dobrze nie znają.

— — — — —
 A Ty Redakcjo idź dalej tą drogą, na którą nieśmiało w drugim wkroczyłaś numerze „Lotu”, taką „Wywiadówką”, zapewnieniem dyskrecji, wezwaniem do nadsyłania aktualnych krakowiaków. Mniej tzw. pechowych artykułów, które naprawdę przez młodych „napisane” — małą tylko częścią stanowią zainteresowania młodzieży, a więcej szczerości!

Uwzględnij także Twych młodszych kolegów, by oprócz szarad i przepisów na „Tort japoński” mieli też co czytać, a oni tak cieszą się „Lotem”.

Garść tych uwag zebranych z rozmów z młodzieżą dla jej dobra i „Lotu” umieszczam na tem miejscu — raz, by większą one miały wagę, po drugie z obawy przed redakcyjnym kosztem „Lotu”.

O zewnętrzny wygląd miasta.

Wygląd zewnętrzny kamienic i innych budynków jest dla obserwatora rzeczą bardzo ważną. Jak rzecz ta przedstawia się u nas? Nie mamy oczywiście [poza może budynkiem magistratu] budowli monumentalnych, niemniej jednak mamy wiele kamienic dużych i nowoczesnych. I tu ciekawe: mniejsze domy, ba nawet kamienice na przedmieściach wyglądają czysto i schludnie, są najczęściej świeżo malowane i otynkowane, podczas gdy kamienice i domy w śródmieściu urągają wszelkiej estetyce. Niektóre kamienice w Rynku, przy ul. Wąsowiczów, w ul. Kazimierza W. odrapane, o ścianach posmarowanych rozmaitymi napisami robią wrażenie ohydne! Czyżby nie było na to rady? Wszak właściciele otrzymują już dziś czynsz prawie że przedwojenny, czyżby nie można do nich zaapelować, ba nawet przymusić ich do nadania ich realnościom estetyczniejszego wyglądu? Jeśli na przedmieściach leży to na sercu drobniejszych właścicieli, czy właściciele realności śródmieści nie winni o tem pamiętać? Możliwy im nawet przyjść

z pomocą przez udzielenie krótkoterminowych pożyczek na odnowienie fasad budynków. Magistrat pod tym względem działał niejedno; odnowiono koszary na Grodzkiem, koszary naprzeciwko starego cmentarza, obecnie należałoby odnowić dawne P. K. U. i stary mur cmentarny, który się rozlatuje. Nadto winno się znieść cały szereg, rozrzuconych po przedmieściach szop najrozmaitszego rodzaju, budowanych dawno i często się rozlatujących. Wreszcie kwestja płotów, na pozór błaża, a jednak ważna dla oka!

Miasto nasze położone bardzo pięknie, zawiera wiele ogródków i ogrodów prywatnych, które odgranicza się płotami. Płoty te w największej ilości wypadków stawiane dawno przed wojną, są dzisiaj zbutwiałe, wałają się i przedstawiają widok fatalny. Gdzieś tam bardziej dbały właściciel parceli stawiał płot nowy, przeważnie jednak sterczą one napół rozwalone i szpecą fatalnie ulice.

C. d. n.

Wielka epidemia tyfusu plamistego w Piwnicznej.

Miasteczko Piwniczna leżące na linii kolejowej Nowy Sącz-Krynica, nawiedzane zostało wielką epidemją tyfusu plamistego. Wskutek braku natychmiastowego rozpoznania choroby, tyfus gwałtownie się rozszerzył, tak że w samem mieście zanotowano do tej chwili 80 wypadków zasłabnięć. Do tego tak gwałtownego rozszerzenia się choroby przyczynił się również brak zarządzeń, zmierzających do opanowania choroby. Wystarczy nadmienić, że dopiero gdy przeszło 20 osób uległo chorobie rozpoznano, że ma się do czynienia z tyfusem plamistym i zawiadomiono o tem Starostwo w Nowym Sączu. Na skutek tego Starosta nowosandeki dr Duch wspólnie z fizykiem powiatowym drem Zarankiem wydał natychmiast ostre zarządzenia zmierzające do opanowania epidemji. Utworzono przedewszystkiem szpital epidemiczny w miejscowej szkole, do którego przeniesiono część chorych. Zamknięto kościół, bóżnicę jak i też urzędy, odwołano targi i jarmarki, nadto wydano zakaz przyjazdu i wyjazdu z miasta. Ostatnie zarządzenia te tyczą się tak ruchu kołowego jak i kolejowego. Gościńce obstawiała policja zabraniając wstępu do miasta i nie wypuszczając z niego nikogo. Ustawiono również posterunek policyjny na stacji, który wzbrania

wysiadania z pociągu i wsiadania.

Zarządzenia te jednak nie zdołały wstrzymać pochodu epidemji i przeszkodzić jej rozszerzeniu się na pobliskie miejscowości. I tak zanotowano 8 zasłabnięć w pobliskich Barcicach i 1 w Krynicy. Starosta nowosandeki dr Duch odniósł się do Władz centralnych o natychmiastową pomoc, gdyż środki jakimi rozporządza nie są w stanie stawić czoła pochodowi choroby. Szpital epidemiczny ad hoc stworzony z powodu braku łóżek i pościeli nie jest w stanie przyjąć wszystkich chorych, rozporządza bowiem wszystkiego 30 łóżkami. Brak odpowiednich urządzeń uniemożliwia przeprowadzenie dezynfekcji zawszonych domów i rzeczy. To też natychmiastowe przybycie kolumny sanitarnej jest niezbędne. Również szwankuje pomoc lekarska, gdyż 1 lekarz rady sobie dać nie może.

Energiczne stłumienie epidemji jest tem bardziej pożądane, gdyż wkrótce rozpocząć się ma przecież sezon kąpielowo-letniowski w pobliskich zdrojach i letniskach. Gdyby więc nie zdołano epidemji na czas stłumić, sezon kąpielowy musiałby ulec odroczeniu, co pociągnęłoby za sobą kolosalne straty.

Zauważyć należy, że miejscowość Piwniczna rok rocznie nawiedzana

jest epidemją tyfusu, nigdy jednak nie przybrała tak katastrofального rozmiaru jak obecnie. Przyczyną tych epidemji jest w pierwszym rzędzie wielkie ubóstwo tamtejszych mieszkańców, mimo, że sama gmina jako taka, jest jedną z najbogatszych w Polsce a w każdym razie w Małopolsce, która jednak mimo to bynajmniej nie spieszy z pomocą ludności.

Obrady budżetowe w Kahale.

Przy wielkim zainteresowaniu się wszystkich sfer ludności żydowskiej, został ostatecznie mimo opozycji radnych należących do stronnictwa tzw. grybowskiego, uchwalony budżet. Opozycja ta spowodowana była z powodu objęcia budżetem wydatków na opiekę społeczną, oświatę, szkolnictwo, sprawy sanitarne i szpital, co opozycji niezbyt się podobało.

Fatalny układ sił w radzie oraz brak wyrobienia parlamentarnego spowodował burzliwość obrad.

Ostatecznie uchwalony budżet wykazuje w wydatkach 142.010 złotych. W dochodach zaś 109.163 złotych. Niedobór w kwocie 32.000 złotych pokryty zostanie podatkiem wyznaniowym, który wyniesie przeciętnie 3 złote na głowę.

Napiętnować jednak należy fakt skreślenia przez opozycję subwencji dla domu starców, okrojenie subwencji dla sierot i odmowę odnowienia łaźni. Uchwały te wskazują najdobitniej, że za-

sada „właściwi ludzie na właściwych miejscach” nie ma zastosowania w Kahale.

Pod adresem Zarządu wodociągów miejskich.

W ostatnim numerze podnosiliśmy niedoleżne przeprowadzanie robót na Wólkach a w szczególności nieumiejętność w poszukiwaniu wadliwego miejsca w rurociągu, co sprawiło pozbawienie całej dzielnicy wody. Dzisiaj notujemy znowu skargi mieszkańców ul. Kune-gundy, że 26 i 27 bm. w godzinach porannych zabrakło nagle wody tak, że mieszkańcy tej ulicy nie mogąc z powodu braku studzien skądinąd uzyskać wody, chodzili nie umyć, a gospodynie czekać musiały aż do południa na pojawienie się wody. Jeżeli urząd techniczny wodociągów zamyka dopływ wody, powinien o tem na czas zawiadomić mieszkańców, a to by mogli przysposobić sobie z jednej strony zapas wody, a z drugiej dla nienarażania na szkody jakie ewentualne pęknięcie rozpalonego pieca łaźniennego wskutek nagłego odpływu wody ich narazić może.

Również narzekają mieszkańcy na nieodpowiednie skraplanie ulic, co z reguły skutecznia się tuż przed deszczem.

Spodziewamy się, że zarząd miasta wyda odpowiednie zarządzenia zmierzające do usunięcia tych niedomagań:

Operetka.

TAM, GDZIE SKOWRONEK ŚPIEWA operetka w 3 aktach Lehara.

Najczęściej libretto operetki jest typową „bujdą”! Nie wolno nam też szukać w operetce wielu myśli! Wystawiona jednak przez Teatr bądź co bądź amatorski jest więcej aniżeli nastrojową! Brak w niej głupiego, beztreściwego szablonu — jest natomiast myśl serdeczna i za serce biorąca.

Miłość artysty — twórcy do prostej wiejskiej dziewczyny Małgosi, rozwija się przez dwa akty tak długo, jak długo Sandor widzi w niej duszę — model, a potem ulatuje i wraca ku zwyczajnemu wielkomiejskiemu życiu, reprezentowanemu przez aktorkę Wilnę! Poczciwy dziadek Pal, jedzie z swym skowronkiem, z swą wnuczką Małgosią do miasta, do Sandora, Małgosią rzucająca swego umiłowanego Joszi'ego szuka w Sandorze szczęścia — życie jednak zwycięża, Sandor uzyskawszy pierwszą nagrodę za portret Małgosi odczuwa pustkę wytworzoną kontrastem wychowania, a Joszi odzyskuje serce Małgosi.

Wraca Pal, Małgosia i Joszi na wieś a Sandor rwiąc ostatnie pęki porzuczonych przez Małgosię maków, przecież lka ostatnią piosnkę pożegnania i tęsknoty za bezinteresownem, szczerem kochaniem skowronka, który nie mogąc żyć w mieście, uleciał z powrotem w bezkresne równiny puszt węgierskich.

„Skowronek” jest muzycznie ślicznym! Obfituje w miłą, temperamentową, melodyjną muzykę przyczem jest trudnym do wykonania, że względu na zamiłowanie Lehara do melodramu.

Przyznać musi się przeto na pierwszym miejscu dyrygentowi, p. Wolfsthalowi urodzonemu i utalentowanemu muzykowi zasługę niepoślednią, że potrafił bądź co bądź z przygodnych aktorów i śpiewaków stworzyć zespół zgrany i ześpiewany w porządku, że opracował z kolosalnym nakładem sił każdy szczegół śpiewacki, nie mówiąc o pewnym i wzorowym opanowaniu mistrzowsko zgranej orkiestry 1. p. s. p.

Rolę tytułową Małgosi kreowała p. J. Uryżyna, operująca wyszkolonym, silnym i barwnie brzmiącym głosem.

Postawiona doskonale aktorsko piękna Małgosia wyszła zarówno z cięż-

Tajfun ?

KRONIKA.

Kino „Sokół” dnia 2 i 3 kwietnia br. Bracia Schellenberg — Wielki dramat erotyczny w 10 aktach — W głównych rolach Kourad Veidt, Lili Dagover, Liana Haid i Bruno Kastner.

Kino „Wiedza” dnia 1, 2 i 3 kwietnia Niewolnicy morza — Wielka epepeja bobaterska i miłości w 8 aktach.

Z sali odczytowej.

Powszechne wykłady uniwersyteckie. W niedzielę dnia 3 kwietnia wygłosi w sali Ratusza o godz. 6. odczyt prof. Franciszek Janczyk na temat:

Polscy plastycy.

Odczyt ilustrowany będzie obrazami świetlnymi — Prelegent znany jest naszemu miastu, gdyż przed wojną uczył w I. gmnazjum.

Wiec rodzicielski kolonji kolejowej obradował w dniu 26 bm. pod przewodnictwem p. Jana Jeża. Referat o współdziałaniu domu ze szkołą wygłosił p. prof. Waga — poczem rozwinęła się dyskusja w której zabierali głos: inspektor szkolny p. Wawszczak, dyrektorka p. Sołtysowa, Młyniec, Harsdorfowa, Wójtowicz, Wilczyński, Korczyński, Czaplinski i inni. P. Korczyński wskazał na liczne potrzeby młodzieży — a na zbyt małe fundusze. Datki dobrowolne rodziców nie zaspokoją najkonieczniejszych

kich recitatywów jak i lekkich, melodyjnych partji w sposób wskazujący na prawdziwą wszechstronność talentu. P. Sabinowa w roli Vilmy wykazała wiele wrodzonego sprytu aktorskiego przyczem przyznać trzeba, że głosowo opanowała rolę bez zarzutu. P. Köhliowa dała dobrze przeprowadzony typ wiejskiej piastunki Borczy. Z ról męskich wybił się na pierwszy plan p. Wiktorowski (Pal) i p. St. Filipowicz (Sandor) pierwszy opracowany bez zarzutu i pewny, drugi tego rodzaju „majster” operetkowy, że nawet już dziś pochwały nie potrzebuje. Baron Arpad (p. Kolowski) wypadł bez zarzutu, a Joszi (p. Franczewicz) był pełnym życia i energii!

Bezsprzecznie były w „Skowronku” usterki (Tercet) tego nikt nie zaprzeczy, jeśli się jednak weźmie pod uwagę to, że ludzie grający występowali przeważnie po raz pierwszy na scenie, przyznać każdy musi, że „Skowronek” się udał i zostawił po sobie miłe i sympatyczne wrażenie.

Mr. St. Körbel.

potrzeb. Zabiegi głównego komitetu rodzicielskiego o uzyskanie subwencji od instytucji i stowarzyszeń nie spotkały się ze zrozumieniem. Jedynie Zarządy stowarzyszeń robotniczych, jak Z. Z. K., Spółdzielnia „Samopomoc“, Rob. Spółdzielnia Kredytowa, Kino „Wiedza“ i pow. Komitet P. P. S. — wreszcie Przełożęństwo Kahału, przysły z pomocą. Uchwalono wezwać Komitet centralny na Nowy Sącz, aby zwołał publiczny wiec rodzicielski, celem omówienia spraw dotyczących szkolnictwa powszechnego.

Budżet gminny na pełnej Radzie. W dniach 28 i 29 bm. obradowała Rada przyboczna nad budżetem na rok 1927. O małym zainteresowaniu się budżetem przez obywatelstwo świadczy fakt, że galerie w sali radnej były prawie puste. Poważniejszych zmian w budżecie nie wprowadzono. Na wniosek członka Rady p. dyr. Broszkiewicza wstawiono jednak w dziale wydatków nadzwyczajnych kwotę 80000 zł na budowę szkoły na Załubinczu. Uchwalono nadto przeznaczyć na budowę szkoły kwotę 23165 zł, wstawionych w budżecie na zakupno placu na Targowicę bydłęcą, o ile w bieżącym roku placu się nie zakupi. Uzyskano więc kwotę ponad 100000 złotych, która to suma wystarczy na doprowadzenie budynku pod dach. Wnioski, aby podwyższyć zasiłki dla prebendarzy w miejskim Zakładzie dla ubogich do kwoty 1 zł dziennie, nadto wnioski aby wydatnie podwyższyć subwencję na rzecz dożywiania i zaopatrywania ubogiej młodzieży szkolnej w przybory naukowe, ew. odzież — kosztem podniesienia podatków tzw. luksusowych — nie uzyskały poparcia. Podwyższono tylko zasiłek dla biednych dzieci z kwoty 2400 zł na 4800 złotych. Ze sprzeciwem spotkały się wnioski komisji budżetowej w sprawie awansu niektórych urzędników miejskich i w sprawie subwencji 1000 złotych dla „Strzelca“ — większością głosów zostały jednak uchwalone.

Związek legionistów w N. Sączu składa tą drogą serdeczne podziękowanie tym wszystkim, którzy przyczynili się do tak świetnego rezultatu zbiórki ulicznej w dniu 20 b. m. a w szczególności Paniom-Kwestarkom.

Zarazem komunikuje, że zbiórka uliczna przyniosła kwotę 594.82 zł, akademja zaś czystego dochodu 255.98 zł.

Doroczne Walne Zgromadzenie członków Pols. Tow. Tatrzalskiego Oddziału „Beskid“ w Nowym Sączu — odbędzie się w niedzielę dnia 10 kwietnia br. w sali „Sokoła“ o godz. 10 przedpoł.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy wyrazili nam współczucie z powodu śmierci nieodżałowanego syna ś. p. BOLESŁAWA MAŁOTY oraz oddali mu ostatnią przysługę biorąc udział w pogrzebie a przede wszystkim Przew. ks. prob. Mazurowi, Przew. katechetom ks. Klamutowi i ks. Sulmie. Gronu profesorskiemu, chórowi, orkiestrze gimn., Kolegom za zajęcie się pogrzebem i P. T. Publiczności składamy tą drogą serdeczne „Bóg zapłać“.

RODZICE.

Sprostowanie. Niniejszem prostujemy podane przez nas ostatnio wyniki z zawodów P. W. w dniu 19 marca br. o tyle, że pierwsze miejsce zdobył hufiec I. gimnazjum a nie II. gimnazjum, jak mylnie podaliśmy. Hufiec II. gimnazjum zajął 4 miejsce.

Główny Komitet Akadem. sprowadzenia zwłok Juliusza Słowackiego do kraju — urządza w Nowym Sączu w sobotę dnia 2 kwietnia br. w 78 letnią rocznicę śmierci wieszczą — nabożeństwo żałobne w kościele parafjalnym.

Celem przysporzenia funduszków Komitetowi odbędzie się w niedzielę dnia 3 kwietnia zbiórka uliczna, zaś dnia 10 kwietnia br. uroczysta Akademja na której program złoży się słowo wstępne prof. Komara, produkcje chóru pod batutą prof. Bugajskiego, orkiestry 1. p. s. p. oraz kilka scen z Balladyny, które odgra Teatr Tow. Dramat.

Tajfun

to wspaniały dramat w 4 aktach
który wystawia Teatr Tow. Dramatycznego
w poniedziałek dnia 4 kwietnia br.

Na trzeciej audycji poświęconej twórczości St. Moniuszki wystąpi w „Sokole“ dnia 3 kwietnia art. oper. warsz. dr J. Abels.

Nadto współdziała p. A. Iszkowska, p. H. Zabzanka, chór „Echo“ i p. Schmidt.

Odznaczenie. Posterunkowy P. P. Nr. 1666 otrzymał wysokie odznaczenie, a mianowicie pochwałę za „należyte wypełnianie obowiązków służbowych“, a to ze strony „Gońca podhalańskiego“. Pochwała ta została mu udzieloną z powodu notatki naszej, piętnującej zbyt rygorystyczne traktowanie przepisów o ruchu ulicznym przez tegoż posterunkowego.

Panie posterunkowy! znaj się Pan na rzeczy i bądź charmant! Gdy będziesz autora pochwały prowadził za kołnierz na Komisarjat, za naruszenie „ręczonych“ przepisów nie trzymaj go zbyt mocno za kołnierz „wszak winienesz mu wdzięczność“!

Z kroniki żałobnej.

Śp. Bolesław Małota słuchacz Wyż. Szkoły Handlu zagranicznego we Lwowie zmarł w N. Sączu dnia 26 bm.

Ostatnie podrygi!

W ostatnim numerze „Gońca Podhalańskiego“ wystosował p. Kalwary sążnisty artykuł pt.: „Odpowiedź w imię prawdy“, skierowany pod moim adresem.

Aczkolwiek p. Kalwary pomylił się w adresie, gdyż z żalami swymi powinien się był zwrócić pod adresem obywateli zawiązujących Oddział Związku Naprawy R. P. — toć przecie skoro skierował go w stronę mej osoby, uważam za

OSTRZEŻENIE!

Wobec popełnienia przez ALFREDA WRONSKIEGO całego szeregu oszustw ostrzegamy przed nim P. T. Publiczność i prosimy o nie wręczanie mu żadnych kwot pieniężnych.

Administracja.

stosowne nań odpowiedzieć!

Otóż łaskawy Panie Kalwary! Przyjechałeś do N. Sącza szumnie i z tupetem, jak „sam“ twierdzisz z polecenia Nacz. Egzekutywy Z. N. R. P. dla zorganizowania tego związku na terenie Podhala, ale równocześnie z Tobą panie Kalwary przybyła pewna acz poufna fama, że będąc na Pomorzu redagowałeś tam „Strażnicę bałtycką“, tygodnik wybitnie endecki, a skoro po wypadkach majowych powiał inny wiatr [nie ten od morza!] a na Twoim gruncie zaczęło Ci być za gorąco, postanowiłeś wraz ze „zmianą“ miejsca pobytu „zmienić“ swe zapatrywania polityczne i stałeś się gorącym ultrapiłsudczykiem! Czyż dziwić się więc możesz, że społeczeństwo sądeckie wobec tych niezbyt pochlebnych wiadomości, wobec Twoich dziwnych poczynañ, nie przytuliło się serdecznie do Twego łona? Ale to nic jeszcze! Ten sam Związek, który organizowałeś na naszym gruncie publicznie, bo na tłumnym zebraniu blisko 200 osób liczącem, wyraził Ci brak zaufania i od Twoich mocodawców w Warszawie zażądał „likwidacji“ Twojej osoby! „Podh. Kurjer tygod.“ w Nrze 12. donosząc o zawiązaniu Koła Z. N. R. P. w N. Sączu zamieścił i uchwały tego Związku w których mieściła się ta niefortunna dla Pana uchwała: braku zaufania! Żale więc swe powinienesz być skierować jedynie pod adresem tych „niedobrych“ członków Związku, nie zaś pod moim, bo ja uchwał tych nie pisałem ani nie stwarzałem, lecz jedynie z obowiązku dziennikarskiego zamieściłem!

Uchwałę więc tę, a nie jej przedruk dosłowny i zgodny z prawdą oddaj pod sąd uczciwej opinii publicznej! Lecz czy sądzisz, że opinia ta będzie dla Ciebie korzystną? Wszak rezolucja potępiająca Pana jest właśnie sądem uczciwej opinii publicznej; a więc sprawa już osądzona, a o kasacji tego skazującego Cię wyroku nawet nie myśl!!!

Mr. St. Körbel.

KINO
„SOKOŁ”

2-go i 3-go kwietnia 1927

Bracia Schellenberg

Wielki dramat erotyczny w 10 aktach. — W głównych rolach
Konrad Veidt, Lill Dagover, Liana Haid i Bruno Kastner.

Biuro inżynierskie i architektoniczno-budowlane
Inż. Michała Jastrzębskiego
w Nowym Sączu ul. Jagiellońska 20. II. p. Nr. telefonu 69.
Wykonuje plany, kosztorysy, oszacowania, pomiary
gruntów, przyjmuje kierownictwa budow oraz u-
działa bezpl. porad w sprawach budowlanych.

Zakład Techniczno-Dentystyczny
Ignacego Goldbergera

przy ul. Konarskiego 5 (obok plant)

wykonuje wszelkie roboty w zakresie dentystyki
wchodzące.

Reklama

jest

dźwignią

handlu!!!

Ważne dla Pań!

Ważne dla Pań!

NADESZŁY

na sezon letni oryginalne modele Wiedeńskie i Paryskie — można
oglądać bez przymusu kupna w Firmie

GERSON BRAUN, Nowy Sącz Jagiellońska 17

Tamże również wszelkie materiały modne na kostjunny,
płaszczki i komplety wyłącznie na zamówienia. — Dla
PT. urzędników państwowych na dogodnie spłaty.

„POPRA”

Towarzystwo budowlane przemysłowe

Spółka z ogr. odpowiedzialnością

w NOWYM SĄCZU, WÓLKI ŻEGLARSKA.

Podca na szos budowlany: materiał drzewny jak łaty, rygle, bel-
ki, deski itp. — najlepszą cegłę i dachówkę z własnej cegielni pa-
rowej. — Spółka podejmuje się budowy gotowych domów i will.
Wykonuje wyroby stolarskie na zamówienie. — Przyjmuje się ró-
wnież drzewo do przetarcia.

TŁUSZCZ ROŚLINNY

Gwarantowanej czystości.

BARDO EKONOMICZNY

W użyciu w kuchni i piekarni

ZAWIERAJĄCY 100% TŁUSZCZU.

Zamówienia na „Potokol” przyjmuje za-
stępca na całe Podhale **M. Abrahamo-
wicz, Nowy Sącz, ul. Szwedzka 7. Tel. 112**

Losy I. klasy

15 Polskiej Loterii Państw.
są już do nabycia w kolekturze

L. Wachtel

— N. Sącz, ul. Kościelna —

P. K. O. Warszawa Nr. 140396.

Główna wygrana

600.000 złotych.

Co drugi los wygrywa.

Ceny losów:

ćwiartka zł 10 półówka zł 20. cały los zł 40

Zamówienia uskutecznią się

— odwrotną pocztą. —

Do wynajęcia na sezon ewen-
tualnie dłużej — zaraz kilka ubi-
kacji w Dobrej. Szczegóły w A-
dministracji.

Bacność!

Potrzebni tylko na prowincji agenci i agentki do rozpowszechnia-
nia przedmiotów pierwszej potrzeby. Kaucji nie żądany, zarobek
dobry. Adresować: Warszawa, Dom Towarowy — Świeca i Ska
Chłodna 6. Skrzynka pocztowa Nr. 552.

Bacność!

Godzinę trwa podróż do Ło-
dzi, dwie do Krakowa lub
Gdańska, cztery do Wiednia.

Tanio i wygodnie!

Samoloty Polskiej Linii Lotniczej kur-
sują codziennie po liniach;

Warszawa — Łódź — Kraków

Warszawa — Lwów

Warszawa — Gdańsk

Kraków — Wiedeń i

Kraków — Lwów

Informujecie się;

Warszawa, Nowy-Świat 24 tel. 9 00 i 19-88

Lotnisko 8-50

Okazja!

Korzystnie do nabycia dom
parterowy murowany z wol-
nem 3 pokojowym mieszka-
niem w śródmieściu przy ul.
Lwowskiej. — Zgłoszenia w
administracji.

Wiosna idzie! Kup nasienie
flance, kwiaty, a gdzie — wiesz?
Znaną firmę Ci wymienię
Jagiellońska — Zdzisław Jeż!

Gdy chcesz ogród mieć morowy
kupić szczepki zaraz spiesz,
tam gdzie zakład ogrodowy
znanej firmy Zdzisław Jeż!

Laboratorium

chemiczno-mikroskopowe

Badania moczu, kału, krwi,
plwocin, zawartości żołądko-
wej itp.

Nowy Sącz, ul. Jagielloń-
ska 31, I. p. — Tel. nr. 145

Kawiarnia „Imperial”

— Codziennie Koncert —

— Jazzband — — Dancing. —

1-go, 2-go, 3-go kwietnia 1927

KINO
„WIEDZA”

Niewolnicy morza

Zatopiona flota morska. — Wielka epopeja bohaterska i miłości
w 8 aktach.